

Bogbus uden bøger

På SDU's gange turnerer Britta og Bjarne med bananvogn, kaffe og tilbud om en uformel snak. Konceptet hedder #HappyLibrary, og fokus er studieteknik og bibliotekets mange tilbud

□ **Lotte Thing Rasmussen**, specialkonsulent, Syddansk Universitetsbibliotek

"De går direkte efter kaffen. Og så fanger man dem," fortæller bibliotekar Britta Toftgaard Holton om konceptet #HappyLibrary, som har kørt siden 2022 i varierende udgaver.

"Når vi får snakket med dem, siger de: 'Wow, gid jeg havde fået det at vide for lang tid siden'. Og når jeg har vagt ved informationsskranken, kommer de nogle gange hen og siger til mig: 'det, du sagde i går, var virkelig godt – det har jeg sagt videre,'" siger Britta

Toftgaard Holton om sine mange oplevelser med #HappyLibrary.

Helt lavpraktisk består konceptet af en stadevogn (i daglig tale kaldet 'bananvognen') loadet med kaffe, snacks, en skærm, imødekommende indstilling og velsmurte stemmebånd fra de biblioteksmedarbejdere, der ruller ud. For de kan godt nå op på at have samtaler med 100 studerende på to timer.

"Det er som en infovagt på speed. Så er man altså lidt blæst i hovedet bagefter," siger Bjarne Lind Christensen, læringskonsulent på Syddansk Universitetsbibliotek, som sammen med Britta udgør den faste #HappyLibrary-duo.

Her døde 'plejer'

Tilbage i 2022 var tiltaget rettet mod speciale- og bachelorskrivende studerende fra Humaniora og Samfundsvidenskab, men det

↑ Plakat til #HappyLibrary. En version laves med snipper, som de studerende kan tage med sig med tid og sted – de bruger dem. Foto: Britta Toftgaard Holton.

skulle være bredere. Britta og Bjarne er nemlig meget villige til at ændre i og udvide konceptet.

”Konceptet bliver langt hen ad vejen bygget, mens vi er derude. Vi har fx ikke powerpoints eller manuskript med. Jeg ser mødet med de studerende som en slags samarbejde. Det er også derfor, vi ændrer i det løbende. Det nemmeste er at gøre, som vi plejer. Men det, der fungerede sidste år, behøver ikke fungere i år,” siger Britta Toftgaard Holton.

Efter coronanedlukningen var oplevelsen blandt bibliotekarerne, at de studerende opførte sig lidt anderledes. Deres henvendelser var oftere mindre ting, og de store emnespørgsmål blev sjældnere. Helt konkret kunne det ses i et samlet fald i henvendelserne ved infoskranker og antal deltagere til bibliotekets åbne kurser.

”I første omgang trak vi undervisningen væk fra vores undervisningslokale og ud i biblioteksrummet. Vi prøvede at lave en uformel

i Opskriften på #HappyLibrary

- Lidt forberedelse inden: Fx infoplakater på universitetets gange, SoMe-opslag m.m.
  - Bland dernæst kaffe, snacks, skilte og åben dialog i en bananvogn og tilsæt et par printede vejledninger, nogle postkorts fra andre enheder, fx om eksamensangst m.m.
- Tilsæt eventuelt relevante kollegaer for faglig flavour alt efter placering eller tema.
- Gentag 1-2 gange om måneden eller efter behov.
  - Anvend gerne grundopskriften til nye variationer. Fx kører bananvognen også ud med ’Spørge-hjørnet på SUND’ og en lang række Kahoot quizzes, hvor deltagerne får viden om services, undervisning, ressourcer m.m. via sjov konkurrence med præmier. Rekorden for kahoot-deltagere til en enkelt quiz er over 100.

“ Mange af dem, vi taler med, starter med at sige, de ikke har brug for biblioteket, så konceptet vil gerne udfordre og udvide den ofte lidt smalle biblioteksforståelse og åbne deres øjne for, hvor meget biblioteket kan og har.

-Bjarne Lind Christensen.

café-atmosfære uden skranke i biblioteksrummet, og så dukkede der 30 op,” siger Britta Toftgaard Holton.

Erfaringerne med mere en mere uformel form for vejledning førte nye tanker med sig. For hvad med de studerende, der slet ikke bevæger sig ind på biblioteket? Derfor var næste skridt at flytte konceptet helt ud af biblioteket.

”Mange af dem, vi taler med, starter med at sige, de ikke har brug for biblioteket, så konceptet vil gerne udfordre og udvide den ofte lidt smalle biblioteksforståelse og åbne deres øjne for, hvor meget biblioteket kan og har,” siger Bjarne Lind Christensen.

”Vi skal ikke tage det som en selvfølge, at de studerende kommer til os. Hvis vi hele tiden bliver i vores egne rammer på biblioteket, så kommer vi jo kun til at tale med dem, som allerede er her”, siger Britta Toftgaard Holton.

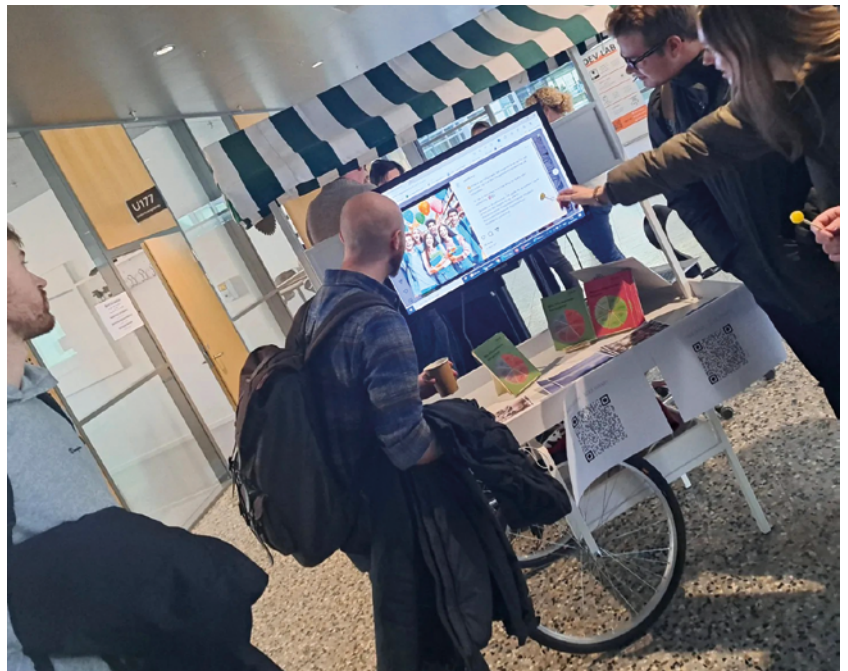
Den logik er svær at modsige. Men er det vigtigt, at de studerende kommer fysisk ind på biblioteket?

”Egentlig ikke. Det vigtigste er, at de kender vores ressourcer og bruger os til det, de selv har brug for,” siger Bjarne Lind Christensen.

En snak uden dagsorden

Bjarne og Britta ruller ikke ud tilfældigt. Med udgangspunkt i et tema og/eller en specifik placering skaber de en 'krog' som samtalestarter. Bananvognen kan udstyres med en skærm, og stiller de sig ved det sundhedsvidenskabelige fakultet, kan de fx demonstrere databasen 'Visible body', der kan vise tredimensionelle modeller af kroppen, og bruge det til at indlede snakken med de studerende. Stiller de sig ved fx det teknologiske fakultet, suppleres med en bibliotekskollega, som underviser på Tek. De kan også finde på at gå ud med et tema, fx Endnote, og her medbringe en Endnote-kyndig kollega. På den måde bliver det agile og fleksible sat i en overordnet ramme suppleret af specifik faglighed.

Oftest starter snakken dog med kaffen og lidt generelt om studierne, travlheden og

↑ Stadevogn med kaffe, snacks og en skærm – i daglig tale kaldet 'bananvognen'. Foto: Britta Toftgaard Holton.

læsestoffet – og ender med at handle om noget biblioteksrelateret.

”Når der ikke er en dagsorden, kan man lede samtalen i den retning,” siger Bjarne Lind Christensen.

Han fortæller, at han ofte åbner ofte samtalen med at spørge, hvad de studerende læser, og om der er meget at læse, og så er samtalen i gang. For så begynder mange at snakke om, at de jo gerne vil læse det hele, men det er svært at nå eller svært at huske alt det, man har læst. Derfra kan han spørge: Skal man læse alt? Eller: Hvordan ved man, om man har læst det hele?

”Jeg beder dem om selv om at være med til at svare på deres eget spørgsmål. Det er refleksionen, man skal have gang i hos den studerende – refleksionen skal gå på studieeffektivitet og en indre forventningsafstemning og arbejde hen imod at vide noget og bruge det, ikke kun vide noget og gentage det. Det er snakke, der ikke ville være der ellers – de

opstår ikke ved biblioteksskranken. Og dem, vi får fat i, er nogle andre end dem, vi møder på biblioteket,” siger Bjarne Lind Christensen.

Alt er fleksibelt

Uddannelseschef på Syddansk Universitetsbibliotek, Jens Dam, ser #HappyLibrary som en integreret del af bibliotekets undervisnings- og vejledningsaktiviteter.

”Vi har flere typer af tilbud, fordi vi har tiltro til, at øget biblioteksbrug giver bedre studerende. Og derfor er det vigtigt, at vi også får fat på nogle af dem, vi typisk ikke når med de mere klassiske tilgange. Bibliotekspersonalet går meget fleksibelt til værks. Alt er prototype – det kan hele tiden ændres. De er i gang på fjerde år og har stor erfaring med, hvad der virker på hvilke studerende og placeringer rundt omkring på universitetet,” siger han.

#HappyLibrary giver også uventede sidegevinster, når der dukker ansatte op og får en snak og bliver positivt overraskede over bibliotekets mange tilbud.

”Vi har fx for nylig fået en aftale i stand med Matematik, som nu anvender nogle af vores lokaler til fast studiecafe. Det er en faggruppe, som ellers ikke har anvendt det fysiske bibliotek. Og den aftale kom i stand, efter en underviser faldt i snak med Britta og Bjarne,” siger Jens Dam.

Andre gange har en underviser spottet dem og sendt hele sit hold af studerende afsted for at tale med det rullende bibliotek.

Faldet i henvendelserne ved infoskrankerne er stagneret nu. Men kan uddannelseschefen se et fremtidigt bibliotek for sig uden en informationskranke med en skrankevagt?

”Vi har fortsat vagtpersonale siddende. Samtidig er brugen af vores forskellige digitale læringstilbud, fx libguides, diverse online-vejledninger og videotutorials virkelig høj. De studerende finder altså vores ressourcer og modtager vores vejledning på anden vis. Vi vejleder stadig, som vi altid har gjort, men nu foregår det i stigende grad på mange flere forskellige måder, medier og platforme. Så den fysiske skranke, som vi kender den, kan sagtens ændre sig,” siger Jens Dam og fortæller, at der også er udviklinger og forandringer i de studerendes adfærd, vi ikke rigtig kender årsagerne til – fx er de åbne kurser i øjeblikket meget mere populære og velbesøgte, end de var for bare nogle få år siden.

Og netop derfor er det vigtigt hele tiden at prøve noget nyt, afslutter han.

↑ Konceptet #HappyLibrary har kørt siden 2022 på SDU. Foto: Britta Toftgaard Holton.

i Britta og Bjarnes råd til kolleger, der vil prøve noget nyt

- **Britta:** Kom væk fra skranken og væk fra biblioteket. Prøv dig frem. Dem, der skal ud, skal være klar til at møde hvad som helst. Der er helt klart et element af utryghed, og skrankens beskyttelse er væk. Men det er også utrolig givende, fordi du får nogle samtaler med studerende, som du ikke får ellers. De kommer faktisk også igen. Og de genkender os. Pludselig hilser en masse studerende i kantinen, eller går forbi på gangen og siger 'hey, det er dig fra biblioteket'. De er så søde og interesserede. Så gider man godt gå ud med bananvognen igen.
- **Bjarne:** Medbring generalistviden og vær indstillet på ikke at kende spørgsmålene inden. Det er en hurdle, når man skal række ud. Det kræver noget autenticitet i situationen. Lad være, hvis du ikke kan lide det. Mange afvisninger to timer i træk kan ske. Giv anerkendelse og vov at være sammen med de studerende i de lidt frustrerede samtaler. Tag oplevelsen af virkelig at hjælpe nogen med dig tilbage.

Læs mere

Britta Toftgaard Holton og Anja Pedersens artikel på LinkedIn om bl.a. kahoots <https://www.linkedin.com/pulse/n%C3%A5r-biblioteket-er-irrig-op-ad-bakke-eller-hvordan-anne-britta/>

Bibliotekets planlagte Happy Library aktiviteter <https://sdu-dk.libcal.com/calendar/opencourses/?t=g&q=survival&cid=3791&cal=3791&inc=0>

